

Spis treści

Wykaz skrótów / 9

Wprowadzenie / I i

Rozdział I

O możliwości „dobrej” śmierci / 17

Rozdział 2

Z dziejów pojęcia eutanazji / 27

2.1. Z dziejów pojęcia „dobrej śmierci” / 29

2.1.1. „Dobra śmierć” / 29

2.1.2. Francis Bacon i medykalizacja „dobrej śmierci” / 38

2.1.3. Eutanazja jako zabójstwo z litości i na żądanie / 46

2.1.4. Dygresja o *Utopii* / 50

2.2. Eutanazja, eugenika i dobro państwa / 55

2.2.1. Platon i etyka lekarska w „dobrze urządzonej”
polis / 55

2.2.2. Eugenika i zbrodnie nazizmu / 62

2.3. Podsumowanie / 71

Rozdział 3

Kłopoty z definicją pojęcia eutanazji / 76

3.1. Wyklęte słowo „eutanazja” / 78

3.2. O definicji i podziałach pojęcia eutanazji / 83

3.2.1. Granice definicji / 83

3.2.2. Działanie i zaniechanie / 86

3.2.3. Środki zwyczajne i nadzwyczajne / 90

3.2.4. Sztuczne odżywianie i nawadnianie / 94

- 3.2.5. Zamiar i skutki / 98
- 3.2.6. Dobrowolność / 101
- 3.2.7. Oświadczenia woli *pro futuro* / 103
- 3.3. Przyjęta terminologia / 106

Rozdział 4

Wartość życia i prawo do śmierci /109

- 4.1. Życie: niezbywalne prawo czy moralny obowiązek? / 109
 - 4.1.1. Świętość i nienaruszalność życia ludzkiego / 109
 - 4.1.2. Kto jest dysponentem ludzkiego życia? / 113
 - 4.1.3. Argument religijny / 115
 - 4.1.4. Argument z prawa naturalnego / 117
 - 4.1.5. Argument „polityczny” / 121
- 4.2. Prawo do śmierci? / 139
 - 4.2.1. Autonomia i prawo do samostanowienia / 141
 - 4.2.2. Czy istnieje „prawo do śmierci”? / 146

Rozdział 5

Eutanazja w świetle prawa karnego /156

- 5.1. Metody prawnej regulacji DCE i PLS / 157
 - 5.1.1. DCE jako podstawowy typ zabójstwa / 158
 - 5.1.2. DCE jako uprzywilejowany typ zabójstwa /159
 - 5.1.3. DCE jako kontratyp - legalizacja eutanazji / 160
 - 5.1.4. Metody regulacji PLS **7160**
- 5.2. Legalizacja DCE i PLS / 161
 - 5.2.1. Dekryminalizacja a legalizacja / 161
 - 5.2.2. Kryteria dopuszczalności i kontroli / 162
 - 5.2.3. Stan wyższej konieczności / 168
 - 5.2.4. Rekapitulacja / 173
 - 5.2.5. PLS: model szwajcarski / 174
- 5.3. Prawny status DCE i PLS w Polsce / 176
 - 5.3.1. Charakterystyka przestępstwa z art. 150 k.k. / 177
 - 5.3.2. „Wyjątkowe wypadki”: w stronę depenalizacji DCE? /180
 - 5.3.3. PLS w świetle art. 151 k.k. / 181

Rozdział 6

Eutanazja na równi pochyłej? / 193

- 6.1. Argument z równi pochyłej / 196

- 6.1.1. Wersja strasznego i arbitralnego skutku / 198
- 6.1.2. Wersja logiczna ARP / 199
- 6.1.3. Wersja empiryczna ARP / 201
- 6.2. Czy legalizacja eutanazji jest niebezpieczna? / 203
 - 6.2.1. Argument „sądu ostatecznego” i widmo nazizmu / 204
 - 6.2.2. Argumenty logiczne / 205
 - 6.2.3. Argumenty empiryczne / 210
- 6.3. Podsumowanie / 221

Rozdział 7

Problem letalnej analgezji / 223

- 7.1. Letalna analgezja a eutanazja / 223
- 7.2. Zamiar i skutki: aspekty etyczne / 226
 - 7.2.1. Zasada podwójnego skutku / 226
 - 7.2.2. Zarzut pryncypialny / 231
 - 7.2.3. Za co ponosimy odpowiedzialność moralną? / 233
 - 7.2.4. „Odwracanie” intencji / 235
 - 7.2.5. Ocena czynu czy charakteru sprawcy? / 237
 - 7.2.6. Ukryty konsekwencjalizm? / 242
- 7.3. Zamiar i skutki: aspekty prawne / 244
 - 7.3.1. ZPS a prawnokarna konstrukcja umyślności / 244
 - 7.3.2. Rola intencji w moralności i prawie / 247
 - 7.3.3. Prawnokarna kwalifikacja LA w prawie polskim / 248
 - 7.3.4. LA i ZPS w prawie anglosaskim / 249
 - 7.3.5. Trzy sposoby prawnej immunizacji LA / 253
- 7.4. Uwagi końcowe / 257

Zakończenie / 259

Bibliografia 7263